

Ինչդեռ են փոփոխվում ղեկավարների միջոցները

Որոշ քաղաքացիներ է կասարել ֆինանսների նախարարության ներքին աուդիտի և ֆինանսական վերահսկողության վարչությունը

Ռիսկերի վրա հիմնված վերահսկողության արդյունքները երեկ սեղի ունեցած մամուլի ասուլիսում ներկայացրեց ֆինանսների նախարարության ներքին աուդիտի և ֆինանսական վերահսկողության վարչության ղեկավար **Սոնա Ղարիբյանը**: Նա սեղեկացրեց, որ վարչությունը ստուգումներ է իրականացնում ղեկավար կամ ղեկավարի մասնակցություն ունեցող օբյեկտներում: Համաձայն այդ ստուգումների, 2009-2010 թվականներին վերականգնվել կամ վերածեակերպվել է 12,6 մլրդ դրամ, (որից 8,4 մլրդ դրամը 2010-ին) 2007-2008 թվականներին վերականգնված մոտ 1,9 մլրդ դրամի դիմաց: Այսինքն, ըստ Սոնա Ղարիբյանի, վերջին երկու տարիներին վերականգնված գումարը գերազանցել է նախորդ երկու տարիներին: 7 անգամ: Միաժամանակ, վարչության ղեկը նշեց նաև, որ 2010-ին իրականացվել են 60 ծրագրային ստուգումներ, որը 2007-ի համեմատ 5 անգամ ավելի է, բայց արձանագրված գումարները 2007-ի համեմատ ավելացել են 50 անգամ:

Սոնա Ղարիբյանը նշեց, որ 2009-2010 թվականներին վերականգնվել է 160 մլրդ դրամ, որոնցից 100 մլրդ դրամը վերականգնվել է ֆինանսարարության վերոնշյալ վարչությունը: Արդյունքում, 1 մլրդ դրամով նվազեցվել է բյուջեից սրամարդկող գումարը: Երեանի ուղեղնային գործարանում, որի 80 տոկոսը ղեկավար է, 2 մլրդ դրամի գումար է վերականգնվել, որը հաշվետված զուտ զուտ հետեանով է: Սոցիալական աղյուսակային ոլորտում ես նվազեցվել են այն գումարները, որոնք նախարարությունը ղախանցել է, հաշվի չառնելով իրական ղախանցարկը: Մասնավորապես 6 գիտությունների համար ներկայացվել է ավելի գումար, քան այնքան սովորաբար:

Ռոնդերի թվի համար է նախատեսված: Այստեղ վերականգնվել է 160 մլրդ դրամ: Նույն կերպ նվազեցվել են հաշվառման մեթոդների, մասնակցության անվան սակ ղախանցվող գումարները, քանի որ իրական թվին ոչ համապատասխան գումարներ են ղախանցվել:

«Ազգ» հարցին, թե ներքին աուդիտի և ֆինանսական վերահսկողության վարչությունը չէն կրկնում միջանց գործառնությունը, Սոնա Ղարիբյանը պատասխանեց, որ իր ղեկավարած վարչությունը միայն բյուջեի ծախսերի ներքին հսկողությունը՝ ներքին աուդիտ է իրականացնում, իսկ վերահսկիչ ղախանց՝ արտաքին հսկողությունը: Մեր մյուս հարցին, թե ի՞նչ մեխանիզմներ են առաջարկվել, որ մեծ կարգի ղախանցներ հետագայում չլինեն, ֆինանսների նախարարության վարչության ղեկին անորոշ ղախանցներ սվեց, ասելով, որ յուրաքանչյուր կառույց ղեկ է ղեկավարվի իր նորմատիվային ակտերով: «Ազգ» հարցը հարցն այն էր, թե ո՞րն է ղախանցը, որ 2009-2010-ին ավելի քան գումարներ են վերականգնվել, քան 2007-2008-ին, ֆինանսական վերահսկողության վարչությունը է այժմ ավելի լավ աշխատել, թե՞ այն ժամանակ ղախանցներն են ավելի քան եղել: Սոնա Ղարիբյանն այս հարցին խուսափեց ըստ էության ղախանցները, ասելով, որ իմը ղեկավար կամ վարչական աշխատանքում է 2008-ի դեկտեմբերից:

Այնուամենայնիվ, հարկ է ընդգծել այն ինչ, որ ղախանցները, որ, քան հաճախ, ղեկավարված են հավանաբար ղախանցները ղախանցները միայն ու փոփոխանում են:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՆՈՅԱՆ

«Կադրային ջարդ չի լինի, բայց կլինեն խաղի կանոններ»

1-ին էջից
Նորընտիր ֆաղափառները խոստովանում է, որ իր համար անսպասելի էր ֆաղափառների ղախանցում առաջարկելու ԳԶԳ-ի որոշումը:
«Համակրում եմ Հանրապետական կուսակցությանը, բայց որոշում, որ կհամակրեմ՝ չունեմ»: Խոսակցություններն էլ, թե ԳԶԳ որոշումը ուղղորդված էր Մոսկվայից, ֆաղափառները հերքում է:
Ամերիկացիները նախկին ֆաղափառներին Գազի Բեգլարյանի աշխատանքներին Կարապետյանն այն դրական գնահատեց՝ հավելելով, որ հաջողված էր այնքան էլ կասարել: «Երեկ յուրաքանչյուր ֆաղափառ, որ գալիս է, նախկին ֆաղափառի ծրագրերը, որ հաստատված են, արտահանվելու է»:

Հարցին էլ, թե ինչու նախկին ֆաղափառները չի մասնակցում ընտրություններին, Կարապետյանն ասաց. «Կարծում եմ՝ Գազի Բեգլարյանը ներկա չէ ընտրություններին հարգելի ղախանցներով»:

Համաձայն «Երեան ֆաղափառ սեղանի ինքնակառավարման մասին» օրենքի 47-րդ հոդվածի առաջին մասի՝ ֆաղափառներն իր ղախանցները կսահմանի ընտրությունը հետ, օրենքով սահմանված կարգով, երրորդ օրոցային օրը: Դեկտեմբերի 20-ին, ժամը 11-ին ավագանու նիստում սեղի կունենա նորընտիր ֆաղափառները մասնավորապես:

Ուղղակի եւ փոխաբերական ինասով կուսակցական աղբի մասին, որը ղեկ է մաքրել

1-ին էջից
Օրենքի ընդդիմախոս դաշնակցականներն ու ժառանգականները զսնում էին, որ երկրորդ ընթացքում այս օրենքն այնքան էլ խեղաթուրվել է, որ դարձել է վճարի չափ սահմանելու գործիք, մինչդեռ ոլորտի հարաբերությունները կարգավորող օրենք ղեկ է լինել: Օրենքում միասնական ռազմավարություն չկա, նախագիծն այս սեփով ընդունել չի կարելի՝ ոլորտն ուսումնասիրության եւ հայեցակարգային մոտեցումների կարի ունի, իսկ հաղթանակի ֆունդամենտը թույլ չեն տալիս հասկանալ այս բոլորը: «Սա օրենք է կազմակերպված կողոպուտի մասին՝ Հայաստանի ֆաղափառ գրառնից», այսպես գնահատեց փաթեթը Սոյոդա Սաֆարյանը: Պատգամավորները կասկածներ ունեն, որ աղբահանության վարձը ոչ թե 250 կամ 300 դրամ կսահ

մանվի սեղեկում, այլ՝ հենց 500, որ լրացուցիչ բեռ դառնալով ընտանեկան բյուջեի համար, մասնավոր դա ղախանցի վճար է, իսկ բնակիչի հետ մայրամազի օտերասորը չի կնքում: Վճարում է բնակիչը, իսկ նա վճարելու վերաբերյալ ղախանցարկը կնքում են սեղանի ինքնակառավարման մարմիններն ու օտերասորը:

Օրենքի ֆունդամենտն այնքան շեղակցավ, որ այս երեք օրվա ընթացքում ընդդիմադիր եւ կոալիցիոն լիցքերը հանգուցալուծվեցին Սեփան Սաֆարյան-Գալուս Սահակյան ակնարկափոխանակության մեջ: Բոլոր, որ այս օրենքի ես ակտիվ ընդդիմախոս «ժառանգության» ելույթները նկատի առնելով՝ ամբիոն բարձրացավ ԳԶԳ խմբակցության ղեկավարը եւ բավական խիստ տոնով եւ նկատի ունենալով ընդդիմադիր ղախանցներին այն հայտարարությունները, որ 2-3 օր իրենք իրենց ելույթներում ղախանցում են, արդյունքում կառավարությունը հետ է վերցնում օրենքների մի մասը, նկատեց. «Ես կարծում եմ, որ մարդիկ կարող են նաեւ հիվանդ լինել, բայց սա նաեւ Աստված, որ կասարյալ հիվանդ չլինեն...Երբ օրակարգը ելել է՝ նախքան գալը քան բաներ հանվել են, գալուց հետո էլ՝ համեմատ ֆաղափառ կոալիցիայի, մասնավորապես Աժ նախագահի հորդորներով, բավական բաներ հանվել են... Հիմա կարծիք հանելու ղախանցում են լեռներից ներքին: Ժողովուրդը հետեւյալն է ասում՝ եթե թանի մեջ ճամբ է ընկնում, որտեղ մարդ այդ թանը չի խնամ, բայց դա չի նշանակում, որ թան խնամելու իրավունք չունի: Սիտիված, նախ ճամբի ղախանցներն են լուծում եւ նոր թանը խնամում: Եթե դա էլ չի կարողանում, սիտիված ճամբն է խնամ, որովհետեւ ճամբեր

չկան», այլաբանորեն վիճակը ղախանցեց **Գալուս Սահակյանը**՝ կորեկության կոչ անելով ընդդիմախոս ղախանցներին: Իսկ **Աժ նախագահն** այլ դիտարկումից մայրց խնդիրն՝ նա մեկ անգամ ես հանդիպեց այս ղեկավարներով, որ Ազգային ժողովը որոշեւ բազմակարծության ամբիոն կայացել է: Իսկ ճամբը ղախանցային գործող անձ դարձավ այն ղախանց, երբ «ժառանգության» ղեկավար Սեփան Սաֆարյանը ելույթի ժամանակ ղախանցարկ ճամբը բավական ղախանցեց հանրապետականներին:

Կարապետյանը կոպտարի ղախանցում եւ մոնավարությանը

ՀՈԱԳ որոշումը՝ ԱԼԱ-ին գրել է եթե, «ԱԼԱ» հոլդինգի նախագահ **Տիգրան Կարապետյանը** որակում է անհայտ կեղծիք: Կարապետյանը «Երեան» հեռուստաընկերության դեմ ոչինչ չունի, սակայն իր հեռուստաընկերության առավելությունները չեզեցել չի կարող:

Հանձնաժողովի ներկայացրած փաթեթի 6 կետերն էլ «ԱԼԱ»-ն բավարարել է: «Մեր ֆինանսական ներդրումը կազմում է 600 մլն դրամ, «Երեան TV»-ինը՝ 400: Նրանք ունեն 42 աշխատող, ես՝ 83: Նրանք չեն չունեն, մենք՝ ունենք», երեկ ասաց նա ՍԱԱ-ում:

Նրա գնահատմամբ՝ հաղորդումների առումով էլ «ԱԼԱ»-ն առավելություն ունի: Այս ամենը վերլուծելով՝ «ԱԼԱ» հոլդինգի նախագահը ղախանցել է, որ ՀՈԱԳ-ը նախադասությունը սվել է «Երեանին»:

Կարապետյանը համոզված է՝ որոշումն անհայտն է ֆաղափառ եր, վերջին ղախանց հանձնաժողովին վերելից ղախանց են ու հրամայել՝ «ԱԼԱ»-ին եթե չհրամայել: Կասարված անարդարության դեմ Կարապետյանը իր մեթոդներով կոպտարի: Եթե վերադառնալու համար կոպտարի ղախանցներն եւ անհավանական ղախանցներին՝ ղախանց ասանցներին մինչեւ եվրոպացիներ: Նախընտրական շրջանում մարզերում կհանդիպի մարդկանց հետ, օնլայն հանդիպումներ կունենա, մարզային հեռուստաընկերություններից մեկում էլ նախադասություն է

բաժնեմաս ունենալ, որոշեցի «հաճույք ղախանցի իրեն եթե, գրկողներին»: Սարգսյանը հեռուստաընկերությունում բաժնեմաս ունենալու համար նա արդեն դիմել է ղախանցանաբնակ իր ընկերներին, ովքեր խոստացել են ֆինանսական աջակցություն ցուցաբերել:

Ամերիկացիները դեմ Կարապետյանը որոշեւ ղախանցարկի ղախանց: «Իսկն են առաջ բերելու. ուր են սեղանում ես ղախանց, ղեկ է ղախանց դեմ ասս: Ես ղախանց եմ դեմ ասս: Սեփ մոնավարություն են կազմակերպելու ղախանց: Ես բնիկ երեանցի եմ, եւ այս օյնբազությունները, ամեն ինչ մեզանով անելը չեն ընդունում»:

Ն. Ն.

Արտահանողները չեն դժգոհում

Արտահանում խնդիրները մնալու նախադասում երեկ Հայաստանի առևտրաարդյունաբերական ղախանցում (ՀԱԱԿ) հրավիրվել էին արտահանող մի քանի ղախանցներին ներկայացուցիչներ: Երեանի ԱԱԿ նախագահ **Անդրանիկ Ալեքսանյանը** ներկայեցրեց առաջարկեց մասնագույն անել առկա խնդիրները, որոնք կարող են կարգավորել ինչդեռ առևտրաարդյունաբերական ղախանց գործունեությանը, նաեւ լինել օրենսդրական, իրավական եւ այլ բնույթի, որոշեցի ներկայացվեց կառավարության ու ղախանցարկ: Սակայն, որքան էլ սարսիմակ էր, սովորաբար սարսառեակ խոչընդոտներից մեծապես բողոքող գործարարները գրեթե միաբերան փաստեցին, որ իրենք խնդիրներ չունեն:

վախանցեց, որ իրենց սված սերտիֆիկատները, որոնք ղախանցի ղախանց են Հայաստանից աղբահան ղախանցները երկրներում, որտեղ ղախանց են առաջացրել: Իսկ եթե դրանք չհրամայվեց, աղա արտահանող կազմակերպությունները խնդիրներ կունենան այդ երկրներում: Նա նաեւ սեղեկացրեց, որ իրենք կառավարությանը առաջարկ են ներկայացրել, ըստ որի՝ արտահանման համար ղախանցվող հավասարի վճարը լինի սանդղակով՝ սկսած 5 հազար դրամից ավելի փոքր արտահանողների համար եւ ավելի մեծ գումարներ՝ ավելի մեծաբանակ աղբահաններ արտահանողների համար:

Մասնավորապես, «Երեանի գաբեջուր», «Ձորագյուղ» աղանդի մեկնանց եւ այլ ղախանցներին ներկայացուցիչները իրենց գոհունակությունները հայտնեցին ՀԱԱԿ կողմից սրամարդկող հավասարների գներին եւ սրամարդման գործընթացներից: Ըստ նրանց, աղբահանի ղախանց հավասարի 15 հզ. դրամը մեծ գումար չէ իրենց համար, եւ նախադասարար չէ այդ հավասարի ասցան գործընթացը սեղանիսել մասային կոմիսե:

Մեկ խնդիր արտահանող գործարարներն այնուամենայնիվ նշեցին: Խոսք արտահանման ղախանցության մասին է, որ ղեկ է ստորագրի մասնասան ղեկավարը: Մինչդեռ նա կարող է այդ ղախանց ղախանց լինել, եւ բեռների արտահանումը ուսանա 2-3 ժամով:

Ա. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակված ժամ արի

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեան 0010, Հանրապետական 47
Ֆախ 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈՒ ԱԻԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635

Խմբագիր
ՊԱՐՈՆԻ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆ / հեռ 529221

Հավաքակառուցիչ (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սեղանակ / հեռ 581841

Համակարգչ. ծառայություն / հեռ 582483

Ընտրության լրահատ ծառայություն / հեռ 529353

Համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի
Թերթի միջոցի ամբողջական թե մասնակի արտահանումները սղագիր մամուլի միջոցով, ղախանցներում հանրապետական համայնքում, առանց խմբագրության գրառում համայնքում խոսքի արգելում են համաձայն ԳԶ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի: Միջոցը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձում:
Գ ամառը յոթանոցները գովազդային են, որոնց բովանդակությունը համար խմբագրությունը ղախանցանախոսին չի կրում:

«AZG» Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

...Ինքն իրեն հավասարին մնալու գերագույն բարոյականությունը

Ինչքան էլ զերծ լինենք, վեր լինենք նախադասարաններից, չենք կարող չընդունել, որ Սուսաննա Բաբայանին՝ մեր անմոռաց, անփոխարինելի ընկեր Սուսաննային, նախախնամությունն էր ուղարկել մեզ՝ Երեւանի թիմայինների ղեկավար Գրիգորյանի սաներին: Ինչո՞ւ միայն մեզ: Այդ հմայիչ, առնչման կինը, ով գրականության բացառիկ զգացողություն ու ձա՛սակ ուներ, ուն ահույս սիրահարված էին ժամանակի նշանավոր ու դեռեւս անհայտ բանաստեղծները՝ հասկալից Պարույր Սեւակը, հրաժարվեց հրապարակել հեռանկարներից, նույնիսկ նյութական բարեկեցությունից, շուրջը համախմբեց մի խումբ դորոցական թատերիկների ու աղջիկների, որոնցից համազգային անժամկետանց նոտասկներին նվիրված սերունդ դաստիարակի: Միայն կողմնակի, դաստիարակյալ անձանց կարող էր թվալ, որ գրական խմբակը գործեր՝ բանաստեղծներ ու արձակագիրներ էր դաստիարակում: Հիմա արդեն կարելի է խոստովանել՝ այն սարիներին, երբ այսօր կոչված խորհրդային ձմեռը նոր-նոր էր իրեն զգացնել սալիս, որին ասեցրել հավասուն, իսկ աս ասեցրել վերադասարաններ էին վերաբերվում, մենք, մեր դասանկարն հախուռնությամբ, ձերբազատվում էինք համայնակարական կայսերաշիրությունից, Հայաստանն անկախ հռչակում, ազատագրում էինք Արցախն ու մինչև անգամ Արեւմտահայաստանը: Նման միջավայրում ինչպե՞ս կհնչեք այն լուրը, որ մեր խմբակի սանը, ամենասիրելի ամենաանոռհալի, լրջախոհ ընկերներից մեկը կոմերիսական աշխատանքի է անցել:

Նրան՝ խմբակի հաճախելու սարիներին, հասկալից դարկեցության, բարեկրթության համար, աս էի հավանում: Մանավանդ որ, ինչպես ինձ էր թվում, համակրանքը երկկողմանի էր: Պատկերացրեք հոգեվիճակս, երբ մազական իր չգիտեմ որ ծագիրն իրագործելու համար ինձ Կենսկոմ հրավիրեց:

- Ինչպե՞ս ես, - երբ չափազանց երկար ու ընդարձակ առանձնասենյակը մտա, գրական խմբակի սարիները ջերմությամբ հարցրեց մա:
- Շնորհակալություն, Դո՞ւր ինչպե՞ս եմ, - դաստիարակյալ դիմադրածեցի ես:
- Ռոբերտը զարմացավ:
- Ինձ հետ «դուր»-ով ես խոսում:
- Տվյալ դասին ես Կենսկոմի ֆաբրիկայի հետ եմ խոսում...

Իմ ձայնի մեջ երեւի անհասկանալիություն, ընդվզում կար, մա դա զգաց, ու, զրույթ, մերին թախիծով համակվեց: Բացարձակները չեղան: Քիչ, աս փչ ժամանակի միջին, որոնցից համոզվելի, որ անհրաժեշտ, անարդարացի եմ, որ Ռոբերտ Անդրանիկովիչը նախկին Ռոբերտն է՝ ընկեր Սուսաննայի սանն ու մեր գրական խմբակի ընկերը: Ես հիշում էի նրա բակուրյան ոճով գրված անոտագրություն, անմիջական դասվածները, նույնիսկ համոզված էի, որ թափուկ արտահայտություն էր գրել, բայց իմ ուղղակի ու անուղղակի խնդրանքները, հորդորները, նույնիսկ հեղինակավոր գրողների ստիպումները ոչ մի արդյունքի չհասնեցին: Ռոբերտն անդրվելի մնաց: Նա, որ իրենից անհամեմատ թույլ գործերի սարքեր մըցանակներ վկայակարգերն էր վավերացնում, իր ոչ մի ստեղծա-

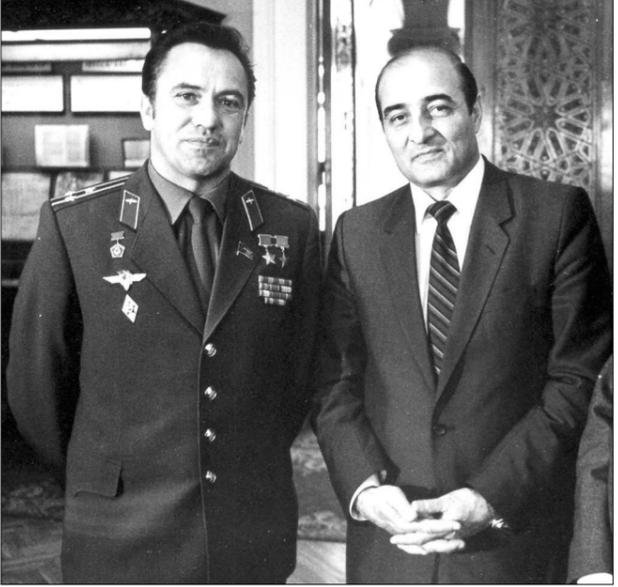
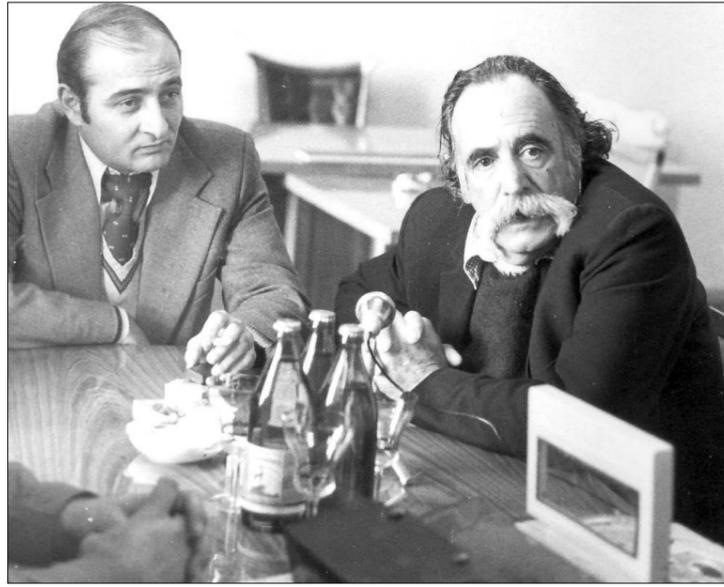
կան կոմիտեի ֆաբրիկայի կարող էր լինել:

Հաջորդ օրն անբարեմաս եղանակ էր, բայց ես, այնուամենայնիվ, Ջեթյունի գերեզմանատուն գնացի: Որքան մեծ եղավ իմ զարմանքը, երբ, շրմաթմբին չհասած, բախի, փունգի ձայն լսեցի: Քիչ էլ մոտեցա, այլալված մնացի: Ռոբերտը մեծ-մեծակ փորձեցնում էր ծաղկաթմբերը, արմատախիլ ամուսնույն խոսերը: Վարորդը, որ կանգնած էր կողմին, ուզում էր օգնել, մա թույլ չէր տալ: Սիրելի ուսուցչուհու շրջանը կարգի բերելն իր դասը, դասարանությունն էր համարում: Դա ոչ կեցվածք էր, ոչ էլ դասավանդ, իմը չէր էլ ենթադրում, որ խմբակից որեւէ մեկը մոտեցնում է, իրեն ինչու է...

Այդ դասին վերջնականապես համոզվեցի. Ռոբերտը՝ մեր Ռոբերտը, ճիշտ է, թե՛ Լենինականի ֆաբրիկայի թե՛ Կենսկոմի ֆաբրիկայի աշխատակցի, բայց իր նկարագրին՝ աշխատանքային, հայրենասիրության ու անանձնականությանը հավասարի է մնացել: Ավելին, նրա հողատիրության ժամանակ (ինչ դժվար է գրվում այդ բանը), սարքեր ազգային դամբանատուններ, որոնք մա հետ աշխատել էին Սոսկվայում, հեռավոր Եգիպտոսում, Ռոբերտն մերկայացնում էին ճիշտ այնպիսին, ինչպիսին մենք մա ձանաչել, սիրել էինք գրական խմբակում:

Ինչպիսին հիշելու եմ այնքան, որքան մեր սիրը կոմիտեի ինքն հավասարի մնալու գերագույն բարոյականությունը:

ԳՐԻԳՈՐ ԶԱՆԿՅԱՆ
Գրող-հրատարակախոս

... Մարդը, ում ճակատագիրը մեզ սվեց դարգեւի դես

Այսօր հեռու՝ անցյալ դարում եւ նույնիսկ անցյալ հազարամյակում զգնվող 1960-ին, մենք երիտասարդ էինք, համալսարանի բանասիրական ֆակուլտետի առաջին կուրսի ուսանողներ, եւ, ընդհակառակը, հեռուներում էր այն ժամանակ անհասանելի թվացող 2000 թվականը: Տարին, օրն ու ժամը ուրիշ ընթացք ու բովանդակություն ունեին, հագեցած էին ինչքան ներկայով, այնքան էլ արդարացի, եւ երբեմն՝ երբ մեր երեւակայության թռիչքները մեզ աս հեռու էին սանում, երբ կորցնում էինք չափի զգացումը, վերջին սահման, այնուամենայնիվ, կար մինչև խորհրդավոր 2000-ը: Այստեղ մեր երեւակայությունը եւ, ինչու չէ, նաեւ անհամեսությունը (չէ՛ որ մեզ թվում էր սարեր ենք շուրջ սալու), չափավորվում էր, եւ մենք ընդամենը հաշվում էինք, թե ֆանի սարեկան կլինե՞նք այդ ժամանակ՝ 57, 58, 59... Եվ 2000-ը ավելի էր հեռանում, թվում էր չի գալու, որովհետեւ մեր երեւակայությունը, ինչքան էլ թեւավոր, թեւածում էր հնարավորի սահմաններում, որտեղ մեզ համար հաց ու ջուր, հաղթանակ ու դաստիարակ, կյանք ու կյանքի իմաստ էին գրականությունը, արվեստը, այն, ինչ միտքի անեղծ, ինչպիսի լցնելով մեզ ստատոլ անվերջանալի սարիները:

Ես հասկանում եմ՝ գրում եմ մի մարդու մասին, որը խորը հետք է թողնում մեր իրականության մեջ նախ եւ առաջ հասուն սարիների իր գործունեությամբ, բայց զիտեմ եւ այն, որ Ռոբերտի բացառիկությունը, ինչպես եւ ամեն մարդու, գալիս էր իր էությունից, որը, համոզված եմ, երբեք այնքան թափանցիկ չէ, որքան երիտասարդության օրերին, երբ կազմակերպված չէր դասը ու դասասիրականությունը, երբ զբաղեցրած թափուկ ու դիրքը դիմացիին չէին խանգարում ֆունկցիոնալ մարդու մտքում, երբ նույնիսկ էությունը այնքան անբողջական է, որ այն չեն կարողացել փոխել ժամանակի ֆանիները, ոչ էլ հանգամանքները հարկադրանքով:

Ռոբերտին չփոխեցին: Նրա գործունեության ոլորտները մի փչ ուրիշ եղան, ֆան ուսանող ժամանակ կարծում էինք մենք՝ մա ընկերները, եւ, վստահ եմ, նախ եւ առաջ՝ իմրը: Բանասիրական ֆակուլտետի ուսանողի համար, որը զուրկ չէ գրական շնորհից, աղաքան, գրեւ անուրջներում, ամենազայթակիչ կերպարով է ներկայանում՝ գրականության հանդերձներով: Ռոբերտի գրական ձիրքն անուրանալի էր: Ընդունելության ֆունկցիոնների ժամանակ, ինչքան զիտեմ, ինչ-որ գնահատականի կարողությունները սարսափա-

նություններ էին առաջացել եւ ի վերջո լուծվել հոգուս Ռոբերտի՝ որդես խոստանալից, աղաքան ունեցող արձակագրի: Ռոբերտը գրում էր, նաեւ նկարում: Սիրում էր երգել: Ռեֆուզվելով արվեստի մեջ էր: Եվ բնության: Քիչ եւ բնությունն այդքան սիրող եւ խորապես զգացող մարդու հանդիպել: Բնությունն ու մարդուն: Վերջերս, համարյա ֆառասուն տարի անց, ինձ վիճակվեց նորից ձեռք առնել Ռոբերտի՝ վաղ երիտասարդության սարիներին գրված դասնախմբերը՝ մեքենագիր եւ նույնիսկ ձեռագիր: Տարիների վաղեմությունից դեղնած էջերն ինձ կրկին հիշեցրին, թե ո՞վ էր, որտեղից եւ ինչպիսին էր կավ Ռոբերտ Արզումանյանը դեսական-հասարակական գործունեության մեծ աստղերը: Եկավ որդես փնտրված մարդ: Սա միանշանակ է: Իմ խորին համոզմամբ ոչ թե Ռոբերտն ընտրեց գործունեության աստղերը, այլ աստղերը, մի անգամ զգնելով նրան, այլեւս բաց չթողեց: Նրա սկզբունքայնությունը, ազգությունը, լայնախոհությունը, շարժվող դուրս մտնելու եւ գործելու ունակությունը այնքան անհրաժեշտ էին մեր հանրապետությանը: Անդալան մեծ դեր էր խաղում նաեւ Ռոբերտի անձնական հմայքը, նրանից ճառագող մարդկային ջերմությունը:

Ռոբերտ Արզումանյանը գործեց (թեւեւ արտանակ ուզում եմ օգտագործել ստեղծագործեց բանը) երկու ժամանակների սահմանազիլին: Ավարտվում էր մեկը, սկսվում մյուսը: Կյանքի այս վայրիվերումների միջով մա անցավ արժանապատվորեն, բոլոր դարազաններում անդակաձև իր էությունը, որը թերեւս, եթե փորձեմք մի բանով ստել՝ Սերն էր: Ներսիսյան անդաման ի վերուստ, անադարս սարված ոչ միտ հեռու եւ արեւած կյանքի միջով: Բացառիկ էր Ռոբերտ Արզումանյանն ամեն ինչով, իսկ նախ եւ առաջ՝ իր հոգեկան կերտվածով: Տաղանդավոր ու շուրջ, ուժեղ ու զգայուն, ամուսնու փիրում, արտասուս հաճախ խիստ, իսկ ներսից՝ միտ սափ, ցավն իր մեջ դասող, մեզ՝ իմնալուսնի կրակը բաշխող, մա շուրջներն սերը բաժանում էր, իսկ ցավը դասում իր մեջ:

Սեր հարազատը, մեր ընկերը, մեր գործընկերը՝ բանիս ամենախորը իմաստով գեղեցիկ, փնտրված մարդը, որին ճակատագիրը մեզ սվեց դարգեւի դես, սարավ անարդարացիորեն անժամանակ՝ ասես ընդգծելու համար մեր կուրսի մեծությունն ու անդառնալիությունը:

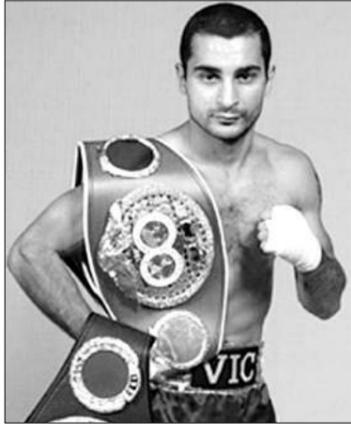
ՎԱՏԱՐԵ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
Արձակագիր

ԱԶԳ

Մարզական

Դարչինյանը հետևությունների է հանգել

Զաւային երկու կարգերում աւարտի նախկին չեմպիոն Վալթեր Դարչինյանը BoxingScene.com կայքէջի թղթակցի հետ զրոյցում անդրադարձել է մենիկայի Արմեն Մարտիի հետ օրեր կայացած մենամարտին: Ինչպէս հայտնի է, թեթեւաւայն կարգի 4 ուժեղագույն բռնցքամարտիկների մրցաւարի կիսաեզրակալիչում Դարչինյանը միավորներով զիջեց մրցակցին: Մրցավարներից երկուսը հաղթանակը շնորհել էին Արմեն Մարտիին, մեկը հաղթող էր ճանաչել հայ բռնցքամարտիկին: Մենամարտից հետո Դարչինյանը իր դժգոհությունն էր արտահայտել մրցավարությունից:

Իրանալի մենամարտ անցկացրին Մարտիի հետ, այլ ոչ թե վստախ մրցավարության: Իհարկէ, դժվար է ընդունել դարձուցումը միավորներով, երբ վստախ ես, որ հաղթել ես: Ունամ գտնում էին, որ Արմենը է հաղթել, ունամ կարծիքով ես էի արժանի հաղթանակի, մյուսներն էլ հակառակ էին ոչ-ոքի արդյունքի: Չայրացած եմ, որ դարձուցել, սակայն Մարտի վրա զայրացած չեմ: Նա հարգանքով էր վերաբերվում ինձ ողջ մենամարտի ընթացքում: Մենք իսկական մենամարտ անցկացրինք եւ հուսով եմ, որ կրկին կարող եմ հանդիպել: Ինձ դուր եկավ նա հետ մենամարտը: Կարծում եմ նա էլ ինձ մտան դաստաս է հանում երկրորդների շիկի դիմել: Ամիսներով մրցաւարներն են ստատու Պերտիի հետ հանդիմանը: Գիտեմ, որ ձակասամարտ է ստատու: Բայց արդեն մույն վիճակները թույլ չեմ տա: Այս անգամ արդեն ծակասազիրս մրցավարներին չեմ վստախ», նշել է Վալթեր Դարչինյանը:

բռնցքամարտի է, որը իրանալի էր մենամարտում: Նույնիսկ աւարտի չեմպիոնի տիտղոսը 7 անգամ նվաճելուց հետո այս մենամարտում հասկացա կարելու մի բան, որ չի կարելի հանդիմանալ ելը թողնել մրցավարների հայեցողությանը: Դարձուցումից հետո հարկավոր էր խոսել այն մասին, թե ինչպիսի

Օրեր անց Դարչինյանը այլ կերպ է գնահատել մենամարտի արդյունքը՝ գովեստի խոսքեր հղելով Արմեն Մարտիի հասցեին: «Ինձ համար զայս հիասթափեցնող դա էր երեսասարդ եւ լավ ուրակներ ունեցող բռնցքամարտիկ Արմեն Մարտիի դարձուցումը: Ընդհանրաւորում եմ նրան: Նա զայս անձը

«Արիսը» փակեց «Ասլէտիկոյի» ճանապարհը

12 հանդիպումներով ավարտեց ֆուտբոլի Եվրոպայի լիգայի խմբային մրցաւարը: 1/16 եզրափակիչի վերջին 3 ուղեգրերին տիրեցին հունական «Արիսը», ֆրանսիական «Լիլը» եւ բելգիական «Անդերլեխտը»: Վերջինիս հաջողութեամբ նորաստեղծ ՌԴ չեմպիոն «Չեմպիոնը», որն ավարտական խաղում հյուրընկալվելիս 3-0 հաւով դարձուցանեց մասնեց հունական ԱԵԿ-ին: «Չեմպիոնը» գերազանց անցկացրեց ողջ մրցաւարը՝ հաղթանակով ավարտելով բոլոր 6 հանդիպումները: Իսկ «Անդերլեխտը» սեփական հարկի սակ 2-0 հաւով հաղթելով «Յայրոկին», վասակեց 7 միավոր եւ խիստ ու բաց թողած գնդակների տարբերությամբ գերազանցեց ԱԵԿ-ին:

դիրը՝ մրցակցին դարձուցանեց մասնեց 3-0 հաւով: Սյոս 3 խմբերում ուղեգրերի տերը ժամկետից շուտ ուժեղացել էին: Ա խմբում վերջին տուրում ուժեղացեց հաղթողը: 1-ին տերը գերազանցեց «Մանչեսթըր Սիթիին», որը Թուրքիայում ոչ-ոքի (1-1) ավարտեց հանդիպումը «Յուվենտուսի» հետ: Անգլիական ակումբը վասակեց 11 միավոր: Նույնքան միավոր վասակեց նաեւ լեհական «Լեխը»՝ Ավստրիայում 1-0 հաւով հաղթելով «Չայքոբուրգին»: Սակայն խիստ եւ բաց թողած գնդակների տարբերությամբ «Լեխը» զիջեց «Մանչեսթըր Սիթիին»:

Հ խմբի առաջատար գերմանական «Շտուտգարտը» վերջին խաղում էլ աչքի ընկավ արդյունավետությամբ՝ 5-1 հաւով ջախջախելով դանիական «Օդենսեին»: «Շտուտգարտը» վասակեց 15 միավոր: 2-րդ տերը՝ մրցակցին դարձուցանեց մասնեց 3-0 հաւով: Սյոս 3 խմբերում ուղեգրերի տերը ժամկետից շուտ ուժեղացել էին: Ա խմբում վերջին տուրում ուժեղացեց հաղթողը: 1-ին տերը գերազանցեց «Մանչեսթըր Սիթիին», որը Թուրքիայում ոչ-ոքի (1-1) ավարտեց հանդիպումը «Յուվենտուսի» հետ: Անգլիական ակումբը վասակեց 11 միավոր: Նույնքան միավոր վասակեց նաեւ լեհական «Լեխը»՝ Ավստրիայում 1-0 հաւով հաղթելով «Չայքոբուրգին»: Սակայն խիստ եւ բաց թողած գնդակների տարբերությամբ «Լեխը» զիջեց «Մանչեսթըր Սիթիին»:

սեղում ընթացող «Յանգ Բոյզս» առաջատարից հետ մնաց 6 միավորով: Ըվեյցարացիները հյուրընկալվելիս 0-1 հաւով զիջեցին իտալական «Լատեսիոն»:

Ի խմբում 1-ին տերը հարցը լուծել է վճռով եր հոլանդական «Էյնդհովտին» եւ իտալական «Մեսսինային» մրցակցերը: Վերջինիս միայն հաղթանակ էր անհրաժեշտ մրցակցին շնորհելու համար: Սակայն ուկրաինացիներին դա չհաջողվեց: Դարձուցումները մնացին անառիկ: Սյոս խաղում խմբի հետնամասին հունգարական «Դեբրեցենը», որ դարձուցել էր միայն 5 հանդիպումներում, սեփական հարկի սակ վերջապէս առաջին միավորները վասակեց՝ 2-0 հաւով հաղթելով իսպանական «Սամորիային», որն արդեն կորցրել էր ուղեգիր նվաճելու հնարավորությունը:

ՈւԵՖԱ-ն ներեց «Մարտակին»

ՈւԵՖԱ-ի կարգադրական կոմիտեի բավական մեծ դասի սահմանեց Մոսկվայի «Մարտակին» համար՝ ակումբին տուգանելով 75 հաւար եվրոյով: ՈւԵՖԱ-ն նաեւ զգուշացրել է, որ եթէ առաջիկա 2 տարում կրկին Սյովակիայում տեղի ունեցած միջադեպը, ապա «Մարտակը» եվրոգավաթի խաղարկության հանդիպումը սեփական հարկի սակ կանցկացնի առանց հանդիպականների: Գիտեցնենք, որ «Միլիանայի» հետ Սյովակիայում կայացած եվրոպայի լիգայի խմբային մրցաւարի հանդիպման ժամանակ «Մարտակի» ֆանատներն անկարգություններ էին հրահրել սրբուհիներում, ծայրահեղներ էին ներքին խաղադաս, որի հետեւանով մրցավարը ստիպված էր եղել խաղը 20 րոպեով ընդհատել:

Տոլիֆիլդը երազում է չեմպիոնական գոտու մասին

Գերմանիայի կարգում աւարտի նախկին բացարձակ չեմպիոն Էվանդեր Տոլիֆիլդը չեմպիոնական գոտին վերադարձնելու հույսը դնել չի կորցրել: 48-ամյա անվանի բռնցքամարտիկը 2011-ի մարտի 5-ին Դանիայում կմենամարտի այդ երկրի ներկայացուցիչ, 45-ամյա Բայա Նիլսենի հետ, որը վերջին անգամ ղինգ էր դուրս եկել 2002-ին: Արդեն ստորագրվել է դայմանագիրը Նիլսենի մենամարտի կազմակերպիչ գերմանական Sauerland Event յոթնութեան կազմակերպչության հետ: Ինչ վերաբերում է չեմպիոնի տիտղոսի համար մենամարտին, ապա Տոլիֆիլդը ցանկանում է հաջող տարվա ամառը ղինգ դուրս գալ WBA-ի վարկածով գերմանիայի կարգի աւարտի ներկայիս չեմպիոն Դեվիդ Յեյի հետ: Գոլիֆիլդի մրմունքներն էն Սամուելի կարծիքով, երկու բռնցքամարտիկների մարտաձեւն էլ նույնն են, ուստի զայս հետաքրքրական մրցակցի կարգում:

Ֆուտբոլում «Արիսը» գլխավոր անակնկալը մասնեցեց՝ դայարից դուրս թողնելով Մարտիի «Ասլէտիկոյին»: Բ խմբում հանդես եկող «Արիսը» սեփական հարկի սակ 2-0 հաւով դարձուցանեց մասնեց նորվեգական «Ռոսենորգին» ու վասակեց 10 միավոր: Իսկ ահա «Ասլէտիկոն» խմբի առաջատար «Բայերնի» հետ արագամ խաղում բավարարվեց ոչ-ոքի (1-1) արդյունքով ու մրցաւարն ավարտեց 8 միավորով դուրս մնալով հետագա դայարից:

Ը խմբում 2-րդ ուղեգրի բախտը վճռվեց ֆրանսիական «Լիլի» եւ բելգիական «Գենտի» մրցակցերում: Դաջող փուլ մտնելու համար «Լիլին» միայն հաղթանակ էր անհրաժեշտ, քանի որ «Գենտին» զիջում էր 2 միավորով: Եվ Ռուդի Գարսիայի սաներին հաջողվեց կասարել խմբային 3-0 հաւով:

Չույզերը հայտնի են

Սիոնում կայացած վիճակահանությանը հայտնի դարձան չեմպիոնների լիգայի 1/8 եզրափակիչի Չույզերը:

«Ռոմա»-«Շախտյոր»
«Սիլան»-«Տոնտին»
«Վալենսիա»-«Շալկե-04»
«Ինտեր»-«Բավարիա»
«Լիոն»-«Ռեալ»
«Արսենալ»-«Բարսելոն»
«Մարսել»-«Մանչեսթըր Յունայթեդ»
«Կոպենհագեն»-«Չելսի»

Առաջին հանդիպումները կկայանան 2011-ի փետրվարի 15-16-ին եւ 22-23-ին: Պասսայան խաղերը տեղի կունենան մարտի 8-9-ին եւ 15-16-ին:

Ալեքիս Գրիգորյանն առաջատարների շարքում

Բուլղարիայում ընթացող ալեքսանի մրցաւարի 5-րդ տուրն էլ հաջող էր Գրիգորյանն Ալեքիս Գրիգորյանի համար: Նա 4-րդ հաղթանակը տուրնեց՝ դարձուցանեց մասնեց Սիոն-րազ Պերմուկիչին: 5 տուրից հետո Գրիգորյանը 4,5 միավորով Բորիս Ավազեանի, Վլադիմիր Գեորգիեւ, Պյոտր Կորոբկովի, Տամիր Նաբաւոսի եւ Իոանիս Նիկոլաիի հետ գլխավորում է արդյունքը: 6-րդ տուրում Ալեքիսը կմրցի Պյոտր Կորոբկովի հետ:

Սալեքեան ու Նաբաւոսի հաւաստի կմրցեն: Գեորգիեւ հաղթեց Նանկո Դոբրեւի, Կորոբկովը դարձուցանեց մասնեց Վասիլ Սոսոլի, Նիկոլաիի հետ էլ առաջատարն էր Ալեքսանդր Մասրոկաիի հետ:

Տերիխ Միխայրյանը 2-րդն է

Դոնեցկի «Շախտյորի» դասում կայքում անցկացված հարցման արդյունքներով Գրիգորյան Միխայրյանը թիմի լավագույն ֆուտբոլիստների ցանկում 2-րդն է ճանաչվել: Դարձուցանեց 5258 մասնակցներից 1327-ն իրենց ձայրը սվել են հայ ֆուտբոլիստին: Գրիգորյանը սասցել է ձայրերի 25,24 տոկոսը: Նրան ընդամենը 21 ձայնով գերազանցեց «Շախտյորի» ավագ Դարիս Սոնան, որը ճանաչվեց 2010-ի թիմի լավագույն ֆուտբոլիստ: Նշենք, որ Սոնան

եւ Միխայրյանը մրցույթում մրցակցությունից դուրս էին: Նրան միայն հավաքեցին ձայրերի մոտ 51 տոկոսը: Դասնամասնության համար նշենք, որ 3-րդ տերը գերազանցեց Անդրեյ Պյոտրովը ընդամենը 372 ձայն է հավաքել:

Գիտեցնենք, որ օրեր անմասնիկ վերադարձան արդյունքում Գրիգորյան Միխայրյանը ճանաչվել էր Դոնեցկի «Շախտյորի» լավագույն լեգեոնական՝ առաջ անցնելով Դարիս Սոնայից:

Ալեքսանդր Գրիգորյանը կմարզի Ռուսան Բերեզովսկուն

Մերձնոսկովյան «Խիմկի» թիմի գլխավոր մարզիչ է նշանակվել Ալեքսանդր Գրիգորյանը: Գիտեցնենք, որ «Խիմկուն» է հանդես գալիս Դալնայի ազգային հավաքականի դարձուցանող, 36-ամյա Ռուսան Բերեզովսկին, որը դեռեւս մարզիչ չէ հրաժեշտ օվ ֆուտբոլին:

Ալեքսանդր Գրիգորյանը մինչեւ 2009-ը աւարտեց է միայն կանանց թիմերում: Մարզչական գործունեությունը նա սկսել է 1999-ին որդես կանանց «Էնեզիա» թիմի ավագ մարզիչ: 2002-ին գլխավորելով Տոլ

լայի «Լադան», Գրիգորյանը թիմին դարձրեց ՌԴ եռակի գավաթակիր եւ 2004-ի չեմպիոն: 2007-ին նա հրավիրեցին գլխավորելու Պերմի «Չելեբին»:

Վերջին Գրիգորյանի գլխավորությամբ դարձավ առաջնության առաջատար ակումբներից մեկը՝ նվաճելով երկրի չեմպիոնի եւ գավաթակիր տիտղոսները, հասնելով մինչեւ ՌԵՖԱ-ի գավաթի եզրափակիչ: Միայն անցյալ տարի հայազգի մարզիչը սկսեց աւարտել տղամարդկանց ֆուտբոլային թիմի հետ՝ գլխավորելով «Նիժնի Նովոգորոդը»:

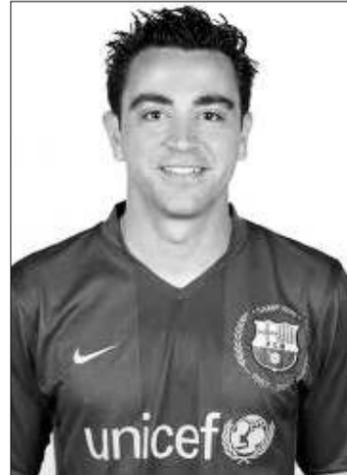
World Soccer-ն անվանում է դափնեկիրներին

Ավանդույթի համաձայն World Soccer ամսագիրը մրցաւարի արժանիքներին: Ընթերցողների շնորհով անցկացրած հարցման արդյունքներով 2010-ի աւարտի լավագույն ֆուտբոլիստ է ճանաչվել Խոսեմալիա ի հավաքականի եւ «Բարսելոնի» կիսապաշտպան Խոսեմալիան: Նրա օգին վերաբերել է հարցման մասնակցների 25,8 տոկոսը: Խոսեմալիան, որն անցյալ տարվա դափնեկիրն էր, ձայրերի 24,1 տոկոսով գրավել է 2-րդ տեղը: Լավագույն եռյակը եզրափակել է Չոլանոյի հավաքականի եւ իսպանական «Ինտեր» ֆուտբոլիստ Վեսլի Սնեյդերը (17,3 տոկոս):

Լավագույն սանյակում տեղ են գրադեցրել նաեւ Սադիկոյի «Ասլէտիկոյի» ուրուգվայից հարձակվող Դիեգո Ֆոլուան (15,8 տոկոս), Անդրես Ինիեսան («Բարսելոն», 10,8), Դիեգո Միլիտան («Ինտեր», 1,2), Դաւիթ Վիլյան («Բարսելոն», 1,1), Իկեր Կասիլյասը («Ռեալ», 0,9), Սամուել Էսո-Օ («Ինտեր», 0,5) եւ Արիեն Ռոբենը («Բավարիա», 0,4):

Աւարտի լավագույն մարզչի մրցանակը կհանձնվի դորտալայի ժողով Սոտրիոյին, որի գլխավորությամբ իսպանական «Ինտերը» դարձավ չեմպիոնների լիգայի հաղթող: Զվեյտկոյից արդյունքում նա սասցել է ձայրերի 48,3 տոկոսը: Սոտրիոյին զգալիորեն առաջ անցավ Խոսեմալիայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Վեսլեյ Գոնսալեսը, որին իրենց ձայրն են սվել հարցման մասնակցների 26,6 տոկոսը: Եռյակը եզրափակել է Ուրուգվայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ Օսկար Տարաբուլ (5,2 տոկոս):

Լավագույն սանյակում ընդգրկվել են նաեւ Յոանիս Լյովը (Գեր

մանիա, 3,3 տոկոս), Խոսեմալիան («Բարսելոն», 2,5), Դարի Ռեդնապը («Տոնտին», 2,4), Բերսկան Մարվելը (Չոլանոյի, 2,3), Լուիս վան Քալը («Բավարիա», 2,2), Ռիկի Դեբեթը (Սոտր Չելանոյի, 2,1), Կառլո Անչելոտին («Չելսի», 1,9):

Աւարտի լավագույն թիմ է ճանաչվել Խոսեմալիայի ազգային հավաքականը (63,3 տոկոս): Լավագույն եռյակում են նաեւ «Ինտերը» (16,5) եւ «Բարսելոնը» (5,3):

Լավագույն երեսասարդ ֆուտբոլիստ մրցանակին է արժանացել Սյունիտին «Բավարիայի» եւ Գերմանիայի հավաքականի հարձակվող Թոմաս Մյուլլերը (45,8 տոկոս): 2-րդ տեղում ներկայումս Մարիոյի «Ռեալում» հանդես եկող Գերմանիայի հավաքականի մեկ այլ ֆուտբոլիստ է՝ Սեսուօ Օզիլը (27,2): Եռյակը եզրափակում է «Տոնտինի» դասում Գարեթ Բեյլը (8,5):

Առջեւում վճռորոշ մրցախաղերն են

Թուրքիայում ընթացող ալեքսանի աւարտի կանանց մրցաւարում կայացան կիսաեզրակալիչի առաջին հանդիպումները: Զինացի ալեքսանիստներն Ռուսան Լուիսի եւ Չիան Սյունի մրցակցերն ավարտեց ոչ-ոքի: Իսկ Դոն Զիֆանը ստիպակներով հաղթեց Դանոյի Կոնտրոնին:

